

Arbetsgruppen för Svensk-Norska renskötselkonventionen.

Renägarförbundet lämnar härmed sitt mening, angående RSK,
Renskötselkonventionen mellan Sverige och Norge.

Renägarförbundet, hädanefter RÄF har behandlat Renskötselkonventionen med
arbetsgruppens ändringsförslag på extra årsmötet den 29 augusti 2013.

RÄF ställer sig positiv till den del av Renskötselkonventionen som behandlar den
offentlighetsrättsliga delen av konventionen, såsom tullar, men ställer sig negativ till den del som
rör den privaträttsliga delen av renskötselkonventionen då detta inte är utrett.
Anledningen till detta lämnas här.

RÄF är starkt kritisk till att anta en renskötselkonvention mellan Sverige och Norge vars
betydelse för de privaträttsliga rättigheterna i dagsläget inte kan överblickas. Stora och många
frågor lämnas obehandlade i renskötselkonventionen. RÄF anser att det finns en oförmåga
och ovilja att ta i de svåra frågor som rör denna konvention. En ny renskötselkonvention kan
fortsättningsvis inte bygga på den rättsröta som de tidigare konventionerna byggt upp. Detta
sätt att behandla samiska rättigheter som bygger på privat rätt torde icke vara acceptabelt i
rättsstater som Sverige och Norge.

En arbetsgrupp bestående av SSR, Sametingen i Sverige och Norge, NRL har under drygt ett
år arbetat med att ta fram ett förslag som skulle kunna accepteras av samebyar och distrikt.
RÄF har sedan november 2012 suttit med i arbetsgruppen men utan egen rösträtt. Den
svenska regeringen har inte tillskjutit några medel till arbetsgruppens arbete utan de enskilda
näringsorganisationerna och sametinget har själva fått stå för arbetsgruppens arbete.
Arbetsgruppens uppgift har varit att under ett (1) år försöka lösa det som två nationalstater har
misslyckats under snart etthundra (100) år.

RÄF anser inte att arbetsgruppen haft möjligheter att på ett ärligt och uppriktigt sätt arbeta
med dessa komplicerade frågor som rör renskötsel och egendomsrätten. Eftersom dessa
frågeställningar utgör grunden till den samiska renskötseln men i detta arbete lämnas i många
fall obehandlade och oförsäkrade, så kan inte Renägarförbundet ställa sig bakom en
utveckling vars framtid RÄF inte kan överblicka.

Adress:
RENÄGARFÖRBUNDET
Östra Kyrkallén 2
982 32 Gällivare
renagarforbundet@biegga.co
m

Ordförande:
Ellen Omma
Mobil:
0706493170

Vice ordförande:
Per-Olof Nutti
Mobil:
070-2129134

Bankgironr:
5362-7352
Organisationsnr:
897300-4842

OBS! NY MEJLADRESS

RÄF kan i dagsläget inte överblicka konsekvenserna med det förslag som föreligger. Frågor om sedvanerättens betydelse, förutsättning för kränkning av renskötselrätten, vem innehar rätten till omstridda områden i både Norge och Sverige, ekonomisk ersättning för de marker som en rättighetsinnehavare måste lämna ifrån sig, hur och vem som ska ersätta de marker som förlorats i tidigare konventioner om de gått förlorade, konsekvensanalyser, har inte behandlats inför en eventuell ny renskötselkonvention mellan Sverige och Norge. Detta sätt att osynliggöra de samiska samebymedlemmarnas rättigheter till sina betesmarker, sin egendom, är inte acceptabelt.

Det föreliggande förslaget gällande Renskötselkonventionen kommer att innebära inskränkningar i renskötselrätten, alltså i samebymedlemmarnas civila rätt. RÄF anser inte att det finns möjligheter för den enskilde rättsinnehavaren att överblicka konsekvenserna av vad renskötselkonventionen innebär gällande ersättningar för förlorade marker. Det är också osäkert huruvida expropriation är ett verktyg inom konventionen. Den enskilde samebymedlemmen kan i konventionsförslaget inte försäkras att behovet av betesmark är säkrad eller att det inte minskar. Rättighetsinnehavaren är utlämnad till en renbetesnämnd/överprövningsnämnd vars riktlinjer och status är oklara. Eftersom det bl.a. saknas konsekvensanalys innebär konventionsförslaget en osäkerhet för rättsinnehavaren och det finns en betydande risk att civila rättigheter kränks genom att grundlagsskyddade renbetesområden fördelas till andra, ej rättighetsbärare, utan att det finns en laglig grund för detta.

Renskötselrätten är en egendomsrätt och en civil rättighet som liksom äganderätten omfattas av egendomsskyddet. Upplåtelse av betesområden måste ske i enlighet med grundlagen och det i Europakonventionen föreskrivna egendomsskyddet. Ingrepp i användningen av mark får bara ske i angelägna allmänna intressen. RÄF anser inte att det är utrett om renskötselkonventionen kan utgöra ett allmänt intresse. Om det skulle ha varit utrett huruvida ett sådant intresse förelåg skulle den ändå värderas mot den enskilde samebymedlemmens civila rättighet. Någon sådan avvägning görs överhuvudtaget inte i nuvarande förslag till renskötselkonvention.

Inskränkningar som görs i renskötselrätten liksom annan egendom, måste följa lagstadgade regler. Lagen skall vara tillgänglig och tydlig för att ingreppet ska vara förutsägbart och uppfylla kraven på rättssäkerhet. RÄF anser inte att förslaget till ny renskötselkonvention uppfyller dessa kriterier om förutsägbarhet och rättssäkerhet.

Med anledning av att det finns en betydande risk för kränkning av samebymedlemmarnas egendomsrätt om konventionsförslaget inkorporeras föreslår Renägarförbundet att en rättsutredning tillsätts för att utreda, utvärdera och säkerställa vilka egendomsrättsliga aspekter som aktualiseras genom föreslagen renskötselkonvention mellan Sverige och Norge. Som RÄF anfört ovan har den enskilde rättighetsinnehavaren inte möjlighet att förutsäga konsekvenserna av konventionsförslaget och rättssäkerhetskraven är därmed inte uppfyllda i enlighet Europakonventionen.

För Renägarförbundet

Ellen Omma
Ordförande

